

Skoledage ikke maa arbejde før Kl. 6 om Morgenen og maa ikke forud for Skoletiden anvendes til Arbejde, der medfører, at det er træt eller uoplagt i Skoletiden. Det er en urimelig vag Bestemmelse at sætte ind i en Lov, og vi kan være overbevist om, at de mere eller mindre samvittighedsløse Husbonder og Forældre skal nok benytte sig deraf, og Børnene vil efter dette ikke turde klage, for hvad er „som Regel“? Det vil sige, at hvis Barnet har arbejdet 2 eller 3 Dage om Ugen før Kl. 6 og de andre Dage ikke, er det ikke sket „som Regel“. Det er en Bestemmelse, hvis Rækkevidde i Henseende til at indskrænke Beskyttelsen for det skolepligtige Tyende jeg ikke engang tror, at de Herrer har overtænkt, og jeg vil meget indstændigt bede de Herrer, som ved Forslagets anden Behandling stemte saavel for denne Paragraf i den Skikkelse, som den fik, som for § 11, om at forstaa, at de to Spørgsmaal: skolepligtigt Tyendes Beskyttelse og Tyendeværelsernes Indretning — Brædegulvet ordentlig tørt og rent o. s. v. — er fundamentale Bestemmelser, som, hvis de tages bort fra Loven, indskrænker dens Betydning baade i Henseende til at værgе Tjenestefolkene og til at beskytte Samfundet.

Der er stillet en Række smaa Ændringsforslag, som jeg ikke nærmere skal komme ind paa. Vi kan tiltræde enkelte af dem, der er af rent formel Natur, de andre skal jeg ikke omtale, da de blev omtalt af den ærede Ordfører, og da de ikke er af fundamental Karakter.

Af de Radikale er der stillet et Par Ændringsforslag, som jeg med et Par Ord skal omtale. Der er under Nr. 4 til § 9 af et Mindretal — det er et enkelt Medlem, men han har vistnok faaet Tilslutning under Haanden af andre Medlemmer — stillet Forslag om, at der skal føjes til som nyt Punktum: „Han maa ikke give stærke Drikke til Tyende under 18 Aar.“ Det er Husbonden, der er Tale om. Naar vi ikke gaar med til dette, er det, fordi vi mener, at man ikke skal indlade sig paa at give saadanne Detailbestemmelser om, hvad Husbonden maa give eller ikke maa give, for saa kan der nævnes meget andet, og saa kommer vi langt ud. Bestræbelserne for at faa ikke alene det ældre og det unge Tyende, men i det hele Befolkningen afalkoholiseret gaar deres sejrige Gang navnlig i Underklassen, og de vil rimeligvis engang — det haaber jeg — blive støttet af dertil svarende Lovbestemmelser, som gælder alle. Men at give Und-

tagelsesbestemmelser for en Del af vort Folk synes mig at være en Urimelighed, særligt paa denne Lov, hvor vi ellers ikke, kan jeg sige, har lovgivet med rent moralske Formaal. For Tanken i Ændringsforslaget nærer jeg Sympati, og jeg tror, at Udviklingen paa Landet er skredet saa langt fremad, at hvis Nævnet skal til at afgøre en Sag, hvor f. Eks. Husbonden har budt Tyendet spirituøse Drikke, vil det skønne, at Husbonden har overtraadt sin pædagogiske Pligt. Man behøver overhovedet ikke at sætte en saadan Bestemmelse ind i Loven, og jeg skulde mene, at naar man har vedtaget Bestemmelserne dels angaaende Bortvisningsgrund og dels angaaende Grund for Tyendet til at ophæve Tjenesteforholdet, naar man f. Eks. har vedtaget § 33 med alle Bestemmelserne om, at Tyendet kan ophæve Tjenesteforholdet, naar der er øvet Vold imod det, naar Husbonden retsstridigt har udsat dets Liv, Helbred eller Ære for Fare, falder den Tanke, der ligger til Grund for Mindretallets Forslag, ind herunder.

Jeg skal tage et bestemt Eksempel, som kom til min Kundskab for et Aars Tid siden. I Sydvestsjælland havde der været Høstgilde hos en større Gaardejer, og til Stede ved dette Høstgilde var Folk fra den nærmeste Egn, deriblandt 2 Tjenestedrenge paa 10 og 11 Aar. Den enes Husbond var Parcellist, den andens var Gaardmand. De to Husbonder var blevet berusede, og nu morede de sig med at give de to Drenge saa meget at drikke, at de ogsaa blev berusede. Der skete ikke nogen Henvendelse til Politiovrigheden om dette Forhold, men jeg ved, at de to nævnte Husbonder ikke alene har været Genstand for meget stærk Kritik umiddelbart derefter, men har overhovedet siden den Tid været Genstand for almindelig daarlig Omtale. Og jeg skulde mene, at hvis der var et Nævn til at dømme i saadanne Sager, vilde det sige: Her er der — og det vilde der endog have været, selv om der var sket noget mindre slemt — Grund for vedkommende Tyende til at gaa sin Vej.

Det samme Mindretal har under Nr. 6 til § 10 stillet Forslag om, at der som nyt Punktum tilføjes: „Deler Tyende under 18 Aar Soverum med andre, maa disse ikke opbevare eller nyde stærke Drikke sammesteds“. De Bemærkninger, jeg har gjort til det foregaaende, finder ogsaa Anvendelse her. Jeg vil dog sige, at skal vi til at lovgive om noget saadant som dette, maa vi gaa videre. Det er lige saa farligt for en Tjenestdreng at dele Seng med en